

ROTTERDAMSCHÉ COURANT.

DONDERDAG 14 MEI.

KENNISGEVING.

Vorderingen ten laste der Gemeente over 1856.

BURGEMEESTER en WETHOUDERS van ROTTERDAM.
Gelet op art. 128 der Wet van den 29 Junij 1851 (Staatsblad n. 51), en de art. 1 en 2 der Wet van den 8 November 1851 (Staatsblad n. 51), Brengen bij deze in kennis, dat de declaratie van alle vorderingen ten laste der Gemeente, loopende over het dienstjaar 1856, die nog niet ter verlening aangeboden mogten zijn, alnog ten spoedigste ingeleverd behooren te worden, en dat alle vorderingen, over gemeld jaar, na den 30 Junij 1857 ingeleverd wordende, zullen worden gehouden voor verjaard en vernietigd.

Rotterdam 13 Mei 1857.

De Secretaris,
STORM VAN 'SGRAVESANDE.

De Burgemeester,
J. P. HOFFMAN.

Buitenland.

LONDEN den 12 mei.

De lord kamerheer, markies *Breadalbane*, werd eergisteren te Osborne ten gehoor bij de Koningin toegelaten, om H. M. het adres van het Hoogerhuis in antwoord op de troonrede over te reiken. Men zegt dat het Hof langer te Osborne verblijven zal dan eerst verwacht was, denklijk ruim drie weken.

De familie des Hertogs van Cambridge erfte het grootste gedeelte van de nalatenschap der Hertogin-Weduwe van Gloucester, die echter aanzienlijke legaten aan prinses *Allice*, wier peertante zij was, en aan andere leden der Koninklijke Familie besproken heeft.

Sedert het laatst medegedeeld berigt zijn nog drie andere lijkken van onder het puin der in Tottenham Court-Road ingestorte drie nieuwe huizen opgedolven, waardoor het aantal der slagtoffers van die ramp tot vijf gestegen is. Negen andere personen, waaronder twee vrouwen, zijn, doch zonder daardoor in levensgevaar te verkeren, gewond geworden. De schade der eigenaars van de ingestorte panden bedraagt minstens £ 10,000.

Men kent nu den teker der overeenkomst, in maart laatste gesloten, tusschen de Republiek van Opper-Egypte, Portendic en Albreda, op de westkust van Afrika en de Gambiarivier, gesloten, en wier doel is voortaan alle aanleiding tot misverstand, ten aanzien van het regt op scheepvaart en handel op die plaatsen, weg te nemen. De Engelsche Regering geeft het tot hiertoe bij verdrag genoten regt op om van de monding der St. Jansrivier af tot de baai en het fort van Portendic ingesloten handel te drijven, waartegen Frankrijk de factorij te Albreda, met al de daaraan verbonden regten, aan Engeland afstaat, terwijl, onder anderen, verder bepaald wordt dat de Franschen, voor handelszaken, den vrijen toegang tot de Gambia hebben zullen en een consulaat te Bathurst zullen mogen vestigen, terwijl het verblijf op alle overige punten der volkplanting hun onzijdig is, Albreda uitgezonderd, waar die Fransche onderdanen welke er nu wonen zullen mogen blijven en volle bescherming genieten. Voorts is overeengekomen dat Fransche schepen op de Gambiarivier aan dezelfde regten, tollén en bepalingen als de Engelsche zullen onderworpen zijn, en dat alle met Fransche schepen in- of uitgevoerde artikelen het zelfde regt betalen zullen als van het zelfde artikel wordt geheven, wanneer het met Engelsche schepen in- of uitgevoerd wordt.

De *Times* deelt de volgende uit Marseille ontvangen dépêche mede: „Wij hebben berigt uit Alexandria van 2 mei. De brievenmaal van Bombay was den 30 april te Suez aangebragt. Van die van Calcutta wist men niets. De bemagtiging van Mohammerah, op den 23 maart, door den generaal *Outram*, met eene krijgsmagt van 4500 man, die Bushire den 19 maart verlaten had, bevestigd zich. De monding van de Raroon was door den vijand met beleid veraterkt, maar de stoombooten bragten het vuur der forten binnen den tijd van twee uren tot zwijgen. Prins *Khan las Mirza* had, aan het hoofd van 13,000 man, de vlugt genomen, na 200 man verloren te hebben en met achterlating van ammunitie, kleedingstukken en 17 kanonnen. De zelfmoord van den generaal *Stalker* en den schout bij nacht *Ethoridge*, in eene vlaag van plotselinge krankzinnigheid, bevestigd zich. — De geldmarkt te Bombay werd beter en de aanvoeren waren daar ruim, bij verminderde scheepsvrachten. Lord *Elgin* reisde den 2 mei te Malta door, waar het eskader van lord *Lyons* nog altijd te La Valetta lag.

PARIS den 12 mei.

De Keizer, de Keizerin, de grootvorst *Konstantijn* en vele personen van aanzien zijn gisteren namiddag met een spetiaal spoorwag naar Fontainebleau vertrokken.

Den 14 dezer wordt de Grootvorst hier terug verwacht, om den volgenden dag aan het hof der Russische ambassade een diner bij te wonen, waartoe de Ministers en andere hooggeplaatste personen zijn uitgenoodigd. Den 17den zal Z. K. H. aldan van hier naar Bordeaux reizen, om zich aldaar aan boord van de *Reine Hortense* in te schepen en achtereenvolgens verschillende zeehavens van Frankrijk en den 30 dezer koningin *Victoria* op het eiland Wight te bezoeken. Den 31sten denkt de voornam Reiziger te Calais aan te komen en van daar naar Brussel te vertrekken, aldaar den 1 en 2 Junij en te 's Gravenhage den 3 en 4 Junij door te brengen, om den 6 Junij Hannover te bereiken en van daar direct naar Petersburg terug te keeren. In het najaar denkt de

Grootvorst de oostelijke provincien van het Russische Rijk te bezoeken.

Het Wetgevend Lichaam heeft gisteren het wetsontwerp aangenomen, betreffende den aankoop van Longwood, de verblijfplaats van keizer *Napoleon I* op het eiland St. Helena. In die zelfde zitting zijn de beraadslagingen over de begroting, ofschoon het rapport daerwege nog niet is rondgedoeld, op aanstaanden vrijdag bepaald, om de eenvoudige reden dat op dien dag volgens de wet de werkzaamheden der Vergadering ten einde moeten worden gebragt en dat nog geen besluit tot verlenging der Zitting is genomen.

Onder de wetten, welke aan het onderzoek der Vergadering zijn onderworpen, bevindt er zich een, strekkende om van Staatswege eene bijdrage van 15,500,000 francs te verleenen voor de wetken aan de bank van Sebastopol op den linkerover der Seine alhier. Dit ontwerp vindt van verschillende zijden tegenkanting, vooral op grond dat men van gevoelen is dat het geheele Rijk niet tot dusdanige verfraaiing der hoofdstad behoeft mede te werken. De aanneming van het ontwerp is echter niet twijfelachtig.

Wat zelden gebeurt grijpt thans plaats, namelijk dat de zittingen van den Senaat iets opleveren dat het gesprek van den dag uitmaakt. Er is namelijk eene petitie bij die Vergadering ingekomen van zekeren heer *Lepore* (het *Zwijn*), waarbij hij verzoekt dat allen, die even als hij eigennamen hebben welke hen aan den haat of de verachting hunner medeburgers kunnen blootstellen, verlof mogen bekomen dien naam kosteloos tegen een anderen te verwisselen. De Senaat is ten aanzien dezer petitie tot de orde van den dag overgegaan.

Mad.^{de} *Rachel* wordt eerlang alhier terug verwacht, doch waarschijnlijk zal zij het tooneel niet meer betreden. Men spreekt er van dat de uitbetaling van het jaargeld van 40,000 francs, dat haar sedert drie jaren werd toegelegd ofschoon zij niet optrad, zal ophouden.

De reis van den Paus geeft tot allerlei geruchten aanleiding. Onder anderen spreekt men van een blijkbaar bezoek aan de heilige *St. Peter* te Rome, dat zoude met den Grootheer van Toskane.

Uit Alexandria wordt den 2 dezer geschreven, dat te Kairo groote schaarschte aan levensmiddelen was ontstaan, zoodat het graan, dat tegen 70 piasters de arbed naar Europa is uitgevoerd, werd verkocht zelfs tot 350 piasters. Om de behoefte klassen te gemoet te komen, had de Onderkoning het te Alexandria nog beschikbare graan doen ophoopen, per spoorwag naar Kairo doen vervoeren en daar ter markt met groot verlies doen verkoopen; tevens waren verschillende stoombooten den Nijl opgekevend om in Opper-Egypte de voor de consumtie benodigde granen te gaan halen.

De heer *Lafragua*, Mexikaansch gezant bij de Spaansche Regering, die wijdag of zaterdag reeds van hier naar Madrid had moeten reizen, heeft zich eerst zondag 11. op weg begeven. Zijne afreis bevestigt de al meer en meer gegronde hoop op eene aanstaande schikking van den twist tusschen Spanje en Mexico. Het Kabinet van Madrid zet echter zijne krijgstoerusting voort. De expeditie zal weldra onder zeil gaan; zij bevindt zich thans in de haven van Cadix en bestaat uit een lineschip, een fregat en eenige stoomschepen; deze bodems zullen 1800 man overvoeren, die te Portorico moeten blijven; hierbij moet men nog voegen 400 van Santander vertrokken soldaten en 700 anderen die er zich in Havana bij zullen voegen, benevens 4 bataillons infanterie en eene brigade artillerie; eindelijk verzakert men, dat, zoo noodig, 8 bataillons infanterie naar Havana zullen worden gezonden, waarvan de kaders gereed zijn; in dat geval zou de Regering kunnen beschikken over eene tweede scheepdivisie, bijna even sterk als die welke thans van Cadix vertrekt.

Reeds terstond nadat de Spaansche Cortes waren geconstitueerd, heeft de heer *Santa-Cruz* het woord genomen om aan te toonen dat de progressisten op vele plaatsen verhinderd waren geworden aan de verkiezingen deel te nemen; de Minister van binnenlandsche zaken heeft daarop de Regering verdedigd en betoogd dat deze niet onpartijdigheid is te werk gegaan, tot staving waarvan hij bijbragt dat de commissie, belast met het onderzoeken der geloofsbrieven, onvoorwaardelijk hare goedkeuring had geschonken aan 240 verkiezingen.

KEULEN den 12 mei.

De Fransche gezant te Berlijn, markies *Demoustier*, gaf gisteren avond, ter eere van prins *Napoleon*, een bal, tot bijwoning waarvan ongeveer vierhonderd personen uitgenoodigd waren.

Sommige dagbladen hebben de reis van prins *Napoleon* naar Duitschland aan een voorgenomen huwelijk met de Prinses van Hohenzollern-Sigmaringen toegeschreven. Dit gerucht wordt nu door Duitse dagbladen geheel ongegrond genoemd.

Evenzeer ontkent een Berlijnsch blad dat het bezoek van den Prins te Berlijn een staatkundig doel zou hebben, en meldt voorts dat de Koningin van Pruisen gisteren naar Dresden zou afreizen, werwaarts prins *Napoleon* haar denklijk woensdag of donderdag volgt.

De Koning van Pruisen heeft den generaal der infanterie en opperbevelhebber van het tweede legerkorps, van *Grabow*, op zijn verzoek, een eervol ontslag verleend en den luitenant-generaal van *Wissow*, laatstelijk bevel-

hebber der vijfde divisie, tot bevelhebber van het tweede legerkorps benoemd.

Een der voornaamste zijdefabrikanten te Lyon, de heer *Raybaud*, bezit eene verzameling van portretten der beroemde mannen, op de kunstigste wijze geheel uit zijde geweven. Konigen tijd geleden vervaardigde hij op die wijze ook de beelden des vrijheers *Alexander von Humboldt* en liet dezen, door een aanzienlijke modehandelaar te Berlijn, een tweede exemplaar daarvan, als bewijs van achting, ter hand stellen. Weinige weken daarna ontving hij van den beroemden geleerde het volgende schrijven: „Mijnheer *Raybaud*, — Gij zult het wel zeer onbeleefd achten dat ik zoo langen tijd voorbij liet gaan, vóór dat ik u voor de buitengewone eer dankte, welke gij mijnen naam met zoo veel *aachtzaamheid* bewezen hebt. Bijna drie weken zijn verloop sedert ik door de goedheid van den heer *Gerson* uwen bewonderenswaardigen arbeid ontving, een meesterstuk der kunstijverheid en een schitterend bewijs der jongste vorderingen van de teeken- en weefkunst. Reeds in de eerste dagen was ik voortnemens u de gelukwenschen, aan welke gij bereids gewoon zijt, ook mijnerzijds te doen toekomen, toen mij, tot dien tijd toe, in weerswil van mijnen antidiulviaanschen ouderdom van 88 jaren, in het genot eener voortreffelijke gezondheid, eene zwakheid aan de linkerzijde des lichaams overviel, welke ernstige gevolgen had kunnen hebben. Zij is echter slechts voorbijgaande geweest, en dank zij de zorgen van onzen grooten arts, dr. *Schölein*, ben ik thans op den weg der volkomene herstelling. Het is mij aangenaam u dit zelf te kunnen berichten, en u tevens te kunnen melden hoe de Koning, een hoogst ervaren kunstregter ten opzichte van alles wat het leven schooner maakt, bij een bezoek waarmede hij mij gedurende mijne ongesteldheid verzoorde, dezen uwen arbeid met lofuitingen heeft overladen. Z. M. heeft, om u een klein bewijs zijner tevredenheid te geven, den Koninklijken gezant te Parijs, graaf *von Hatzfeldt*, gelast, u de groote gouden medaille voor vorderingen in de kunst over te zenden. Gelief, met de hartelijke welwillendheid, van welke gij mij een zoo beminlijk bewijs gegeven hebt, de uitdrukking mijner erkentelijkheid en der hoogachting aan te nemen, die uw edel streven op de baan der kunst toekomt. — Berlijn den 10 maart 1857. — (get.) *Alexander von Humboldt*.”

Graaf *Straganoff*, de gouverneur van Nieuw-Rusland, is van zijne rondreis in de Krim teruggekeerd, na zich, onder anderen, persoonlijk overtuigd te hebben dat de bevelen des Keizers, ten opzichte der begraaftplaatsen van de in den jongsten oorlog gevallen, overal met de grootste stiptheid zijn uitgevoerd. Die steden welke door den oorlog het meest geleden hebben zijn voor den tijd van tien jaren van alle belastingen ontheven.

Door de Oostenrijksche Regering is een overzicht openbaar gemaakt van de Oostenrijksche Staatsinkomsten en uitgaven over 1856. Daaruit blijkt dat de inkomsten hebben beloopt fl. 273,162,276, zijnde fl. 9,375,391 meer dan in 1855, terwijl de uitgaven hebben bedragen fl. 335,515,943, zijnde fl. 67,170,239 minder dan in 1855.

(Per Telegraf.)

LONDEN den 12 mei.

In de gisteren gehouden zitting van het Lagerhuis zelde lord *Palmerton*, in antwoord op eene interpellatie van den heer *Wyde*, dat de Engelsche zeemagt, in ieder geval, Centraal Amerika zal beschermen, maar dat de Vereenigde Staten geenerlei aanvallende poging tegen dat Land in den zin hadden, terwijl de eischen der Staten gegrond en hunne inzichten gebillikt zijn.

BERLIN den 12 mei.

Het Heerenhuis heeft het 1ste artikel der wet op de nijverheidsbelasting onafwijfel verworpen, waarna de Regering van de behandeling der overige artikelen heeft afgezien. Heden namiddag ten vier ure had, in het Koninklijk stot, de sluiting der Zitting van de Wetgevende Kamers, door den president-minister van *Manteuffel*, plaats. In zijne bij die gelegenheid gehoudene redevoering gaf hij een overzicht van hetgene gedurende deze Zitting ten einde was gebragt, verheugde zich over de eindelijke regeling der zaak van den Sondtol, keurde de aanneming van verschillende wetsontwerpen goed en betuigde zijn leedwezen over de verwerping van andere. Ten opzichte der buitenlandsche aangelegenheden bewaarde de Minister het stilzwijgen. De Kamers gingen onder den kreet van *leve de Koning!* uiteen.

Heden woonde prins *Napoleon* groote militaire manoeuvres bij en nam vervolgens de merkwaardigheden der hoofdstad in oogenschouw.

DARMSTADT den 12 mei.

Bene alhier uit Petersburg ontvangen dépêche meldt dat de Keizerin van Rusland voorspoedig is bevallen van een Prins.

Binnenland.

's GRAVENHAGE den 12 mei.

Gisteren avond had bij H. M. de Koningin-Weduwe eene soirée dramatique et musicale plaats, welke door al de hier aanwezige leden der Vorstelijke Familie werd bijgewoond, en waarop de leden van het Corps Diplo-

matiek en andere hooggeplaatste personen genoodigd waren. De soirée begon met eene comédie, getiteld: *le roman intime*, uitgevoerd door twee leden van de Vaudeville Française te Amsterdam. Aan dit stukje viel veel bijval ten deel en bedoelde leden genoten de eer, op verlangen van H. M., nog eens ten toneele te verschijnen. De solo's van het concert werden uitgevoerd door de heeren *Colosanti* (ophyclyade), die, op verzoek van H. M., een stuk ten tweeden male heeft moeten ten gehoor brengen, *Botgorschek* (fluit) en *Faubel* (piano). H. M. gaf over het geheel hare buitengewone tevredenheid te kennen. Naar men verneemt zal de heer *Colosanti* zich woensdag avond op eene partij bij den Belgischen Ambassadeur doen hooren.

— Het collegie voor de groote visscherij in Zuid- en Noordholland is den 11 en 12 dezer vergaderd geweest in het Provinciaal Gouvernementsgebouw te 's Gravenhage, tot het doen van rekening en verantwoording aan heeren Gedeputeerde Staten, over het afgelopen dienstjaar 1856/57. Na afloop daarvan is het nieuw benoemde collegie van Zuidholland verder vergaderd, om onder anderen met het collegie van Noordholland gemeenschappelijke bepalingen te maken voor de uitrusting van een hospitaalschip in den aanstaanden zomer. Als nieuwe leden namen zitting de heeren *H. Kikkert* en *W. van Rossum*, van Vlaardingen, terwijl het voorzitterschap bij vernieuwing aan den heer *A. Hoogendijk* Jz. is opgedragen.

— Gisteren morgen werd op de algemeene begraafplaats het stoffelijk overblijfsel ter aarde besteld van den welerev. zeer gel. heer *J. D. Revel*, zeer geliefde leeraar bij zijne gemeente en hoog geacht bij allen, die hem van nabij kenden. Ingevolge de begeerte van den overledene en zoo geheel overeenkomstig zijn nederig karakter, werd het lijk alleen vergezeld door zijn eenig tegenwoordig zijnde ambtgenoot en den oudsten in dienst zijnde ouderling, maar op de begraafplaats hadden zich de meeste leden van den kerkeraad vereenigd, om, hoewel daartoe niet bijzonder uitgenoodigd, door hunne tegenwoordigheid hunne hulde aan den afgestorvene te bewijzen. Toen het lijk in het graf was nedergedaald, richtte ds. *Secretan* eene warme toespraak tot de leden van den kerkeraad. Hij wees er op, dat noch de herlevende natuur, noch het heldere koepeldak der hemelen, noch de vrolijk schijnende zon ons troost aanbrengen bij verliesen, zoo als die, welke zij thans betreuren; dat die troost alleen te vinden is bij Hem, die het leven en de onsterfelijkheid heeft aan het licht gebracht; dat dus de Christenen, wel verre van zich te laten ontmoedigen, als zij, die geene hope hebben, bij het zien sluiten van een graf hunne verwachtingen verder kunnen uitstreken, en met opgeruimde zekerheid kunnen toeroepen: tot wederziens! Allen, die deze eenvoudige maar warme toespraak hoorden en verstonen, keerden in eene godsdienstige opgewektheid van dezen treurigen pligt terug.

— In de zitting van den Hoogen Raad der Nederlanden van heden heeft de Procureur-Generaal geconcludeerd tot verwerping van het beroep, ingesteld door *G. N. Pullen* en *Lega*, tegen een arrest van het Hof in Noordholland, waarbij zij, ter zake van verschillende diefstallen, zijn veroordeeld tot 15jarige tuchthuisstraf. De uitspraak is bepaald op 27 dezer.

— Gisteren in den namiddag heeft alhier een treurig voorval plaats gehad. Er was tusschen twee broeders en een zwager op de Langebrach een hevige worsteling ontstaan, die hare aanleiding in vroegere oneenigheden scheen te hebben. Die worsteling had dat ongelukkig gevolg, dat door een der broeders aan hunnen zwager verscheiden wonden met een mes zijn toegebracht, waaronder zich belangrijke bevinden. De twee daders zijn terstond gevat en naar het politiebureau en van daar naar het huis van burgerlijke en militaire verzekering overgevoerd.

— Gisteren avond werd voor de eerste maal in den Koninkl. Hollandschen schouwburg ten toneele gevoerd *Ben Leil*, de zoon der duisternis, groot melodrama, naar het Fransch (le Fils de la Nuit). Dat stuk, dat te Parijs en te Amsterdam met zooveel bijval is ontvangen, is ook hier alleziens geslaagd. Nieuwe muziek, prachtige costumes, voortreffelijke decoratie, dit is reeds genoeg om in de kermis eene talrijke menigte naar den schouwburg te lokken. Vooral het 6de tafereel: het zeegevecht, heeft ten hoogste voldaan. Doch ook het spel van acteurs en actrices werkte tot het goede geheel mede; daaronder zullen wij slechts noemen de heeren *Victor Driessens*, die de mise en scène had geregeld, *Spoor* en van *Korlaar*, en de dames *Palais Sabatrolles* en *Iburg*. De heer *Spoor* deed zijn eerste debut en het publiek schijnt met belangstelling zijne optreding in andere stukken te verwachten.

ROTTERDAM den 13 mei.

De eerste nieuwe aardappelen zijn heden alhier uit het Westland aangebragt bij den koopman in aardappelen *J. van Gijzen* en verkocht a 2 het mandje. Ten vorigen jare werden zij vier dagen later voor het eerst alhier aangevoerd en wel bij denzelfden koopman.

Z. M. heeft aan den heer *P. H. graaf van Limburg Stirum*, hofmaarschalk van *S. K. H. prins Frederik* des Nederlanden, vergunning verleend tot het aannemen der onderscheidingsteekenen van het grootkruis der orde van de Poolster, hem door *Z. M.* den Koning van Zweden en Noorwegen geschenken; — de benoeming van *J. Wiskop van Roijen*, burgemeester van Adorp, tot secretaris der gemeente, met Zijne goedkeuring bekrachtigd; — tot burgemeester der gemeente Ubbergen benoemd jonkh. *F. A. J. Dommer van Poldersveldt*; — goedgekeurd de beroepingen van predikanten, uitgebragt door de kerkeraden der Hervormde gemeenten hierna genoemd, als: van Blaauwkapel, classis Amersfoort, op *P. A. J. Noordink*, candidaat; van Oostrum en Jouswier, classis Dokkum, op *M. Swijghuisen Reijgersberg*, pred. te Roderwolde; van Maartensdijk, classis Amersfoort, op *L. H. Slotemaker*, theol. dr., candidaat.

De Minister van Marine heeft ter kennis van belanghebbenden gebragt, dat in de duinen bij Oostvoorne, op 418 Ned. ellen afstand en in de rigting van *Z. 40° O.* van het bestaande kustlicht der Maas, een fizeer lichtopstand is opgericht, voorzien van eene lantaren met eenen parabolischen lichtkaatser, waarin, te rekenen van den 15 dezer, een stilstaand lamplicht zal worden ontstoken, hetwelk vervolgens alle nachten zal branden, van zons-ondergang tot zons-opgang. Dit licht, staande 18 Nederl. ellen boven gewoon hoog water, zal op ruim 4 Duitsehe mijlen zichtbaar zijn van het N. tot N. 60° W.

en dient om, ineengehouden met het reeds bestaande kustlicht der Maas, het diepste gedeelte van het Maassche zeegat te bevaan. Men zij hierbij indachtig, dat dit nieuw opgerigte licht vrij ver buiten het betonde vaarwater te zien zal zijn, en dat men alleen door het verduisteren van het reeds bestaande, op den buitenkant der duinen van Voorne geplaatste licht, gewaarschuwd wordt, dat men aan deze of gene zijde de grens van het vaarwater genaderd is. De kompasstreken zijn gesteld volgens miswijzend kompas.

Blijkens een bij het Departement van Marine ingekomen rapport van den kommanderenden officier van *Zr. Ms. korvet met stoomvermogen PRINSES AMELIA*, den kapitein-luitenant ter zee *W. H. A. Wesslink*, van Vlissingen naar Batavia, is die bodem den 23 februari jl. ter reede Kaapstad (Kaap de Goede Hoop) ten anker gekomen. Aan boord was alles wel.

Staten-Generaal.

TWEDE KAMER. — Zitting van woensdag 13 mei. In deze zitting was aan de orde de beraadslaging over het ontwerp van wet tot intrekking van art. 4 der wet van 31 december 1856, houdende voorloopige vaststelling van hoofdstuk V (Binnenlandsche Zaken) der Staatsbegroting voor 1857.

De heer *Thorbecke* vraagt het woord tot de behandeling van eene motie van orde. Hij doet opmerken, dat tegen den vorm van dat wetsontwerp gewichtige bedenkingen zijn gerezen. De Regering heeft er zich niet tegen verklaard dien vorm te veranderen, zoo de Kamer dit mogt verlangen. Ten einde nu de gelegenheid te openen, dat de Vergadering van haar gevoelen over dat punt doe blikken, slaat hij de volgende motie van orde voor: „Om de discussie uitsluitend te doen loopen over den vorm van het ontwerp en ten slotte de vraag te stellen: verlangt de Vergadering de indiening van de begrooting zelve?”

De Minister van Binnenlandsche Zaken zal zich tegen die motie niet verzetten. In tegendeel hij wenscht dat de Vergadering over dat punt eene beslissing neme. Intusschen meent hij te moeten vragen, wat de spreker verstaat door de woorden: „de indiening van de begrooting zelve.” Immers dat kan over het geheele jaar bezwaarlijk meer geschieden, nu er reeds uitgaven voor het eerste halfjaar zijn toegestaan en hebben plaats gehad. Hij herhaalt, wat hij reeds in de gewisselde stukken te kennen gegeven heeft, dat het zijne bedoeling was, dat het ontwerp, zoo als het ligt, kan worden behandeld, maar dat dit niet uitsluit, dat er uitzonderingen op het doen der uitgaven konden worden toegestaan en in de wet opgenomen.

De heer *Thorbecke* beantwoordt den Minister, en wijst op het reglement van orde, dat de wijze vaststelt waarop de beraadslagingen in de Kamer worden gevoerd. Zoo als het ontwerp nu aanhangig is, wordt alle behandeling van de onderdeelen der begrooting uitgesloten. De begrooting zelve is niet ter tafel. De geregelde loop van de beraadslagingen wordt belemmerd en de Minister zou gevaar loopen door allerlei aanmerkingen, waarop hij niet voorbereid is, te worden overvallen. Hij zou hen ophoopen, die de beraadslagingen tegen de begrooting van binnenlandsche zaken zou moeten stemmen. Eene voorafgaande beraadslaging over den vorm komt hem daarom wenschelijk voor, ten einde de Regering dan nog zou kunnen besluiten het ontwerp in te trekken.

De heer *van Rappard* wijst er aan, of het met de grondwettige voorschriften is overeen te brengen op zoodanige wijze een besluit over een voorstel der Regering te nemen. Zoo toch de Vergadering de motie bevestigend beantwoordt, dan is het ontwerp verworpen. Hij gelooft, dat alleen de vraag kan behandeld worden, of de Koning zou worden verzocht, het ontwerp in nadere overweging te nemen. — De heer *de Kempenaer* erkent, dat de motie veel aanbevelingswaardig is, maar zij gaat mank, omdat de beslissing daarover ook zal zijn de beslissing over het wetsontwerp. — De heer *van Nispen van Sevenaer* herinnert, dat de Regering zelve in hare memorien van toelichting en beantwoording eene zwaarwigtige bedenking in het midden gebragt heeft om te voldoen aan het te kennen gegeven verlangen omtrent den vorm. Hij herinnert wat er is voorgevallen bij de vaststelling van de credietwet en dat toen gezegd is dat de geheele begrooting later bij tijds zou worden aangeboden, terwijl hij het als een gevaarlijk antecedent beschouwt om zich te vereenigen met den vorm van het ontwerp zoo als het ligt. — De heer *Thorbecke* wijst nader het wenschelijke aan van de indiening der geheele begrooting. — De heer *Mackay* herinnert mede, hoe in december 11. is gezegd, dat al de posten der begrooting van binnenlandsche zaken later aan eene meer gezette overweging zouden worden onderworpen, weshalve hij niet had kunnen verwachten dat dit ontwerp zou zijn aangeboden. — De heer *van Zuylen van Nyevelt* betooft dat in de voorgedragen motie niets vindingrijks tegen dit Ministerie is gelegen en ook niets ongrondwettigs. — De Minister van Binnenlandsche Zaken merkt op, dat de motie van orde eigenlijk strekt om zekeren leidraad bij de beraadslagingen te hebben. Hij heeft echter niet vernomen dat er eenige aanmerking zou bestaan, om gevolg te geven aan zijn denkbeeld tot het uit den weg ruimen van sommige bezwaren tegen verschillende posten, door tot dat einde amendementen voor te stellen. Ook op die wijze zou men, in de volgorde van de artt., de amendementen kunnen behandelen. Hij herhaalt het overigens, dat hij het ontwerp heeft aangeboden in de volle overtuiging, dat geene aanmerking tegen de verschillende posten aan het oordeel van de Kamer kon ontsnappen. De aanbieding was dus geheel ter goeder trouw. — De heer *Thorbecke* antwoordt, dat hij de mogelijkheid niet inzielt amendementen voor te stellen op artt. die er niet bestaan; de artt. liggen niet ter tafel. — De heer *van Nispen van Sevenaer* dringt nader zijn gevoelen aan, dat er eene definitieve begrooting voor binnenlandsche zaken moet worden vastgesteld. Hij gelooft, dat het niet overeenkomstig de Grondwet zijn zou op de voorgestelde wijze zich van de vaststelling der begrooting af te maken. Uit al het gebeurde blijkt overtuigend, dat er in dec. jl. slechts eene credietwet is vastgesteld. En wil men den weg volgen dien de Minister heeft aangewezen, dan zullen al de amendementen die voorgesteld worden naar de afdeelingen ter overweging worden gezonden.

In stemming gebragt, wordt de motie van orde van

den heer *Thorbecke* aangenomen met 41 tegen 13 stemmen; tegen stemmen de heeren *Kien*, *Storm van 's Gravesande*, *Stolte*, *Taats van Amerongen*, *Baud*, *de Brauw*, *Heemskerk*, *de Kempenaer*, *Bosscha*, *van Rappard*, *van Franck*, *Godefroi* en de Voorzitter. Derhalve is besloten om de discussie uitsluitend te doen loopen over den vorm van het ontwerp en ten slotte de vraag te stellen: Verlangt de Vergadering de indiening van de begrooting zelve?

De heer *Dullert* bestrijdt nu den vorm van het ontwerp, omdat hier geene begrootingwet is en omdat aan de Kamer het regt van amendement wordt ontnomen. — De heer *van Deijns* heeft geen bezwaar tegen den vorm van het ontwerp, daar vroeger een zoo grondig onderzoek van de begrooting heeft plaats gehad en de redenen van niet aanneming toen niet waren gelegen in de sommen der begrooting, maar in de omstandigheden daarbuiten. — De heer *Pootman* meent, dat uit den aard der zaak volgt, dat de begrooting op nieuw moet worden ingediend. — De Minister van Binnenlandsche Zaken merkt op, dat er tusschen de Regering en de sprekers geen verschil bestaat over de mogelijkheid, om in de posten der begrooting verandering te brengen. De Regering heeft dit in hare memorien van toelichting en van beantwoording zelve toegestemd. Hij zal dus niet uitweiden over het vermoeden, als of de aangeboden vorm zou zijn eene ontzaking of verkrachting van het regt der Kamer, maar hij betwist alleen, dat er eenige twiende trouw zou hebben bestaan. Hij kan zich niet ontrekken aan aanmerkingen of amendementen en hij heeft er dus geen belang bij die te ontgaan. Alleen betwist hij het, dat het niet mogelijk zou zijn, amendementen voor te dragen. Het regt van beschikking over de sommen kan in het ontwerp worden beperkt. Men kan het artikel aannemen, maar daarbij tevens uitzonderingen voegen voor deze of gene bij name op te geven posten. Dat stelde hij zich voor, toen hij het ontwerp in dezen vorm aanbod. Hij heeft nog geen goede gronden hooren aanvoeren, die hem de overtuiging geven, dat de discussie over de begrooting niet in den tegenwoordigen vorm kan voortgezet worden. Zoo er amendementen worden voorgesteld, dan kan de Kamer beslissen of zij naar de afdeelingen zullen worden verzonden, en dan kan de Regering er kennis van nemen. — De heer *Dullert* bestrijdt de aangevoerde redenen door den Minister. — De heer *Mackay* ziet in de aangenomen motie niets wat aan de Grondwet zou kunnen schaden. Hij geeft toe dat het wel mogelijk is om toch amendementen voor te stellen, maar noemt zulks toch eene vreemde mogelijkheid en eene sterke uitbreiding van het regt van amendement.

Daarna wordt in stemming gebragt de vraag van den heer *Thorbecke* of de Vergadering de indiening van de begrooting zelve verlangt? Die vraag wordt bevestigend beantwoord met 40 tegen 24 stemmen; tegen stemmen de heeren *van der Pool*, *Storm van 's Gravesande*, *Stolte*, *Wijbenga*, *Hoekwater*, *Taats van Amerongen*, *van Forst*, *van Heiden Reijnders*, *Baud*, *Dirk*, *Sander*, *de Brauw*, *Heemskerk*, *de Kempenaer*, *Wingent*, *Bosscha*, *van Rappard*, *Blaupot ten Cate*, *van Franck*, *Godefroi*, *van Deijns*, *Kien*, *Nelshentus* en de Voorzitter.

De Minister van Binnenlandsche Zaken vraagt het woord. In verband met het antwoord door de meerderheid der Kamer op de haar straks gedane vraag gegeven, zal de Regering zich nader moeten beraaden, en hij stelt alzoo voor de verdere beraadslaging over de intrekking van art. 4 aan te houden. — Dienovereenkomstig wordt besloten.

De beraadslagingen worden thans geopend over het ontwerp van wet tot regeling der jagt en visscherij. — De heer *Thorbecke* is verplicht weder eene motie van orde voor te dragen. Hij had niet kunnen voorzien dat dit ontwerp nu reeds aan de orde zou worden gesteld, te meer daar er gisteren avond nog eene reeks nieuwe wijzigingen zijn rondgedeeld die niet in de sectien zijn voorgedragen; het is onmogelijk dit alles nu eenslaags in verband te brengen en hij stelt dus voor morgen af te doen het ontwerp nopens de bieren en azijnen en overmorgen de jagtwet te behandelen. — De heer *Dullert* stelt ook voor morgen te behandelen het ontwerp betrekkelijk den Sondtol. — Overeenkomstig de gedane voorstellen wordt besloten, zullende misdien morgen aan de orde zijn de afdoening van de ontwerpen nopens de bieren en azijnen en den Sondtol.

De zitting wordt daarna tot morgen gescheiden.

Uit het verslag der commissie van rapporteurs nopens het voorstel van den heer *Sloot tot Oldhuis* tot verandering der tienden in grondrenten blijkt dat in enkele afdeelingen van de Tweede Kamer de vraag is geopperd of een voorstel aan de Wetgevende Magt tot afschaffing of aflossing der tienden wel als tijdig te beschouwen is, wat betwijfeld werd, en in de tweede plaats of het voorstel genoegzaam is voorbereid en de Kamer op de hoogte gebragt, om de vermoedelijke werking daarvan, of van eentig ander voorgestelt plan tot afschaffing der tienden, genoegzaam te beoordeelen. Wat het tweede punt betreft, kon men algemeen de vragen niet toestemmend beantwoorden. In vier der afdeelingen werd door een deel der leden het gevoelen voorgestaan, dat de afschaffing der tienden niet overeen te brengen is met de Grondwet. Het tiendregt, zeiden zij, behoort evenzeer onder den wettigen eigendom te worden gerangschikt, als onroerend goed en elk ander zakelijk regt. Het moet op ééne lijn worden gesteld, zoowel bij voorbeeld met het regt van opstal als met dat van vruchtgebruik van erfpacht, van grondrente en dergelijke. Art. 3 der Grondwet heeft aan allen, die zich op het grondgebied van het Rijk bevinden, gelijke bescherming van personen en goederen verzekerd. Zoo men, door welke beweegredenen ook gedreven, aan het tiendregt raakt, den bezitter daarvan dwingt dat zijn wettig regt in eenig ander eigendom te laten overgaan, wordt het eigendomsregt zelf geschonden, en de zekerheid van bezit, waarop geheel de maatschappelijke orde rust, aangerand. Ook aangenomen dat de Grondwet zich in geen deele tegen de afschaffing der tienden verzet, werd door sommige leden twijfel geopperd, of die afschaffing wel door het algemeen belang geboden wordt. De klagten over den druk der tienden zijn naar hun gevoelen zeer overdreven, of althans niet voor alle oorden van ons Vaderland, waar die last bestaat, evenzeer geldig. De tiend moge belemmerend voor den land-

bouw zijn op schrale heidegronden, waar de jaarlijksche opbrengst te nauwernood de kosten der bebouwing vergoedt, hij is dit niet in vruchtbare streken, waar de akkers jaar op jaar ruime oogsten opleveren. De provincie Zeeland kan daarvan ten bewijze strekken. Of schoon tiendvrijheid daar uitzondering is, laat zich, behalve Groningen, geene provincie noemen, waar over het algemeen de landbouw zulk een hoogen trap van bloei heeft bereikt. Daartegen werd door de meerderheid erkend, dat vooral ook de volgende hoogst gewichtige bezwaren tegen het laten voortduren der tiendheffing op den tegenwoordigen voet pleiten: a, de tiend drukt, daar hij de onzuivere opbrengst van den grond bezwaart, op het tot voortbrenging besteed kapitaal en houdt dus verbetering in de wijze van bebouwen tegen; b, de tiend befet den bouw te regelen naar den aard der gronden en naar de wisselende omstandigheden, waaraan zoowel de landbouwer als de veehouder onderworpen is; c, de tiend is ook daarom een schadelijke last, omdat de kosten der heffing voor het nationaal vermogen verloren gaan, en vermits tevens het gedeelte der vruchten, hetwelk de tiendheffer heeft verzameld, daardoor in waarde vermindert; d, afschaffing der tienden is billijk, omdat zij zijn ingevoerd in een toestand en in een onderstelling, die niet meer bestaan; e, de onbepaaldheid der verbindtenis, die uit het tiendrecht voortvloeit, strookt niet meer met het bestendagsch-stelsel van ons burgerlijk recht; f, in de krachtige pogingen van zoo vele andere Staten tot afschaffing der tienden en in de opofferingen, die sommige hunner zich voor dit doel uit de Staatskas hebben getroust, ligt een bewijs te meer, dat de tiend in het algemeen belang schadelijk is.

Ter vervulling der vacature, ontstaan door het overlijden van ds. L. W. de Grient Dreu, is door den kerkeraad der Hervormde gemeente te Franeker het volgende alphabetisch gestelde twaalfstal van predikanten geformeerd: dd. P. Adema A., te Dongjum; J. F. van Dijk, te Zevenbergen; P. de Grient Dreu, te Witmarsum; J. P. Escher, th. dr., te Dronrijp; J. H. Gunning Jr., te Hilversum; W. Hooyer, te Gorredijk; H. T. Westerkamp, te Schiedamschenoerd; J. Stenberg, te Renswoude; A. van Toorenbergen, te Purmerend; J. E. W. Perichuit, te Westerwijtwelt; J. Wassenaar J. J. Zu., te Nijehaake c. a., en A. van IJendijk, te Deinum.

De diergaarde van het Koninklijk Zoologisch genootschap te Amsterdam is dezer dagen verrijkt door twee gestreepte Bengaalse tijgers, die door hunnen forschen bouw en uitmuntende schoonheid de verzameling van roofdieren tot een tot nu toe ongekend sierad verstreken.

Plaatsgebrek verhinderde tot nog toe de opname van het verslag der laatste gewone vergadering der natuurkundige afdeling van de Koninklijke Akademie. Wij laten dat verslag hier thans volgen:

Na de lezing en goedkeuring van de notulen der vorige vergadering deelde de Secretaris mede, dat onder meer ingekomen waren missives, ten geleide van boekgeschenken, waaronder van verscheidene buitenlandsche genootschappen; — eene missive van den heer van Oordt, die namens de commissie belast met het onderzoek eener door den heer J. de Boon Mesch, te Rotterdam, verzocht diligent te worden verklaard; dien overeenkomstig werd besloten; — eene missive van den Minister van Binnenlandsche Zaken, dd. 30 maart jl., die naar aanleiding der vroeger door de Regering uitgevaardigde circulaire aan de gemeentebesturen over zelfontbranding der steenkolen de inlichtingen der Akademie verzocht nopens de vraag: wat met het beste gevolg tegen voorkoming van zelfontbranding van steenkolen kan aangewend worden. De missive in handen gesteld zijnde van de heeren G. J. Mulder en A. H. van der Boon Mesch, bracht laatstgenoemde uitvoerig rapport uit. De commissie adviseerde den Minister beleefdelijk te verzoeken bedoelde circulaire in te trekken, als in strijd met de kennis der resultaten door de wetenschap geleverd, en verwees ten slotte naar het vroeger door haar over dit onderwerp uitvoerig uitgebragt rapport, dat in de werken der Akademie is opgenomen. Na eene uitvoerige discussie, waaraan de heeren Miquel, van Breda, van der Boon Mesch, Harting, W. Vrolik en de Voorzitter deel namen, werd met 15 tegen 7 stemmen besloten het rapport in zijn geheel, met begeleidende missive van den secretaris, aan den Minister te zenden; — eene missive van den Minister van Binnenlandsche Zaken, ten geleide van materialen van papier, waarover het advies der afdeling wordt verzocht; de missive werd ten fine van onderzoek gesteld in handen der heeren v. d. Boon Mesch en Miquel; — eene missive van den Minister van Binnenlandsche Zaken, dato 9 april, die kennis gaf van de door Z. M. den Koning aan den heer Starling opgedragen taak omtrent de voortzetting der werkzaamheden van de geologische commissie, en tevens verzocht dat de Akademie de overgebleven geologische voorwerpen den heer Starling deed toekomen; na eene wisseling van gedachten tusschen de heeren v. Breda, Miquel, Vrolik, Donders, Harting en van Geuns, werd op voorstel van de heeren Donders en Miquel met 18 tegen 4 stemmen besloten zich tot den Minister te wenden met verzoek ingezonden te worden van de voorwerpen, vroeger over het onderwerp gewisseld tusschen de voormalige geologische commissie en den Minister. Tevens was besloten aan den heer Starling de voorwerpen, berustende bij de Akademie, toe te zenden. — Omtrent de door het bestuur der letterkundige afdeling ingezonden missive betreffende de mededeeling van den heer Sloet, omtrent de regten van in- uit- en doortvoer in België, werd besloten van de zijde der andere afdeling geene nieuwe leden aan de benoemde commissie toe te voegen, maar met volkomen vertrouwen de behandeling van het aangelegen onderwerp aan de zusterafdeeling over te laten. De heeren Ackersdijk en van Hall hebben de bedoeling van het voorstel des heeren Sloet breedvoerig toegelicht. — De heer Storm Buysing bragt namens de commissie ad hoc rapport uit nopens het voorstel des heeren Leemans, betreffende oude metselspecie. De heeren Mulder, van Breda, Karsten en de rapporteur wisselden hierover van gedachten. — De heer Ermerins hield ter vervulling zijner spreektbeurt eene voordragt over de identiteit van licht- en warmtestralen. — De heer F. Kaiser bood voor de verhandelingen eene astronomische verhandeling, de heer Miquel eene mededeeling omtrent eene nieuw ontdekte Indische plantensoort aan. — Niets meer aan de orde zijnde werd de vergadering door den Voorzitter gesloten.

— De sub-commissie der Maatschappij van Weldadigheid te Amsterdam heeft alle sub commissien der Maatschappij opgeroepen tot eene bijeenkomst te Utrecht, op den 14 dezer, in het gebouw voor kunsten en wetenschappen op de Mariaplaats aldaar, ten einde over de zaken der Maatschappij te raadplegen.

— Heden is van het Nieuwe Diep naar Batavia vertrokken, met het schip *Stad Enschede*, kapit. *Noordhoek Hegt*, een detachement koloniale troepen van 150 man, kommandant J. E. Schellens, medegeleiders de tweede luitenanten G. D. Birnie en C. F. Erdbrink.

— Eergisteren namiddag ten ure barstte boven Wageningen een zwaar onweder los, van hevige slagen en bliksem vergezeld, terwijl een geweldige stortregen en zware hagel gedurende een uur met hevigheid bleven aanhouden, zoodat vele straten meer dan een voet hoogte onder water stonden; de bliksem sloeg in eene schuur buiten de stad, doch veroorzaakte slechts geringe schade, zonder brand. Gelukkig dat de wind gedurende de bui bedaard bleef, daar anders veel schade aan de in bloei staande vruchtboomen en veldgewassen, alsmede aan de buitenstaande tabakadeksel zoude zijn toegebragt geworden.

— Het vierde Zeeuwsch Muziekfeest, door een samenloop van omstandigheden verleden jaar onmogelijk gemaakt, zal, zoo als reeds vroeger is gemeld, alsnu te Goes plaats hebben op donderdag en vrijdag 4 en 5 juni. Aan de uitvoering zullen 120 a 130 zangers en zangeressen deelnemen, ondersteund door een evenredig getal instrumenten. Het programma is hetzelfde als het verleden jaar bepaalde en bestaat den eersten dag uit: eene feest-ouverture van *Eisner*, en *Händels* oratorium *der Messias*; den tweeden dag uit de prysssymphonie van *Verhulst*, het Adventlied van *Schumann*, *La suite en Egypte* van *Berlioz*, en *Mendelssohns* Walpurgisnacht. De solo's zullen worden voorgedragen door de dames *Froschhart*, den heer *Krantz* en twee talentvolle dilettanten. De heeren *Eisner* en *Verhulst* hebben zich welwillend met de directie hunner compositien belast.

— Van Vlissingen wordt den 11 dezer geschreven: Sedert de vorige week maakte men hier toebereidselen, ten einde het gezonken stoomschip *Ravensbourne* te ligten. Men ging heden tot de uitvoering daarvan over, doch zonder gewenscht gevolg, daar de ketting telkens brak; binnen weinige dagen zal dit echter op nieuw beproefd worden.

— De Gemeenteraad te 's Hertogenbosch heeft met 11 tegen 5 stemmen besloten de plaatselijke belasting op het gemeal, de bouw- en brandstoffen weder in te voeren, en den hoofdelijken omslag, in het verleden jaar vastgesteld, in te trekken.

— Li. donderdag werd in een vrij uitgestrekt bosch van kreupelhout bij de gemeente Vaals, provincie Limburg, brand ontdekt; het vuur, door den hevigen noordoosten wind aangewakkerd, verspreide zich snel, zoodat het houtgewas geheel werd vernield. Het behoorde aan de naburige Pruisische gemeente Laurensberg, besloeg eene oppervlakte van 5 bunders, en werd op eene waarde van f 2000 getaxeerd. De oorzaak van den brand wordt aan kwaadwilligheid toegeschreven.

— Uit Koeyorden wordt gemeld dat, ten einde den doortvoer van vee uit Nederland naar Pruisen niet te belotten, de Regering van Hannover den weg over Aschendorff heeft opengesteld. Sedert eenigen tijd lieten zich geene Pruisische veehandelaars op de markt zien, en waren de prijzen zeer gedrukt; men verwachtte nu dat wegens dezen maatregel op de jaarmarkt van gisteren de prijzen meer geantleerd zouden zijn.

— Van den 2 tot en met den 8 dezer zijn 79 runderen in de provincie Friesland aan de besmettelijke longziekte gestorven, en 90 door die ziekte aangetaste runderen, voor rekening der eigenaars, afgemaakt, en nog in de laatst vorige week volgens later bekomen opgaf 5, bedragende daardoor het totaal der gevallen sedert den 1 januarij dezes jaars 4729.

— De waterhoogte te Arnhem was den 12 dezer 1,10 el. De Rijnhoogte te Keulen was den 12 dezer 6 voet 2 duim Keulsch peil (6 voet 2 duim Rijnlandsch).

— Op de algemeene tentoonstelling van vee, den 7 en 8 dezer te Mechelen gehouden, is de eerste prijs behaald door den heer J. D. Preuyt, te Geervliet, met eene driejarige kalfvaars, en de tweede prijs door jonkh. mr. D. R. Govers Deynoot, van Rotterdam, met eene vijfjarige kalfkoe.

Burgerlijke Stand.

ROTTERDAM den 13 Mei.
OVERLEDEN: W. van den Berg, man van A. C. Brants, 36 j. — W. van der Doer, d. m. — H. G. Meulmans, z. d. m. — P. Muller, z. d. m. — G. J. Weckeburg, wedr. van A. van der Weyden, 63 j. — H. A. S. Volks, d. j. — J. G. Teppert, d. j. — **BEVALLEN:** A. P. Boormans, geb. Verschoor, levenl. z. — M. Kreit, geb. van Manwijck, d. — G. Gaal, geb. Nielen, d. — H. D. van der Noordt, geb. Noordlaan, j. — L. Schuld, geb. Blom, d. — M. W. Soudijn, geb. de Graaf, d. — B. Edelman, geb. Ockers, z. — M. L. C. Robbersen, geb. Jongh, d. — E. Broomans, geb. Pauw, z. — H. van Tol, geb. Bayenbode, d. — G. L. Kok, geb. Groen, d. — A. E. Dolles, geb. Gardiner, z. — **GEHUWD:** N. G. Hoogerbrugge, wedr., 24 j., met C. van den Berg, jd., 24 j. — W. Winters, jm., 22 j., met J. van Walsum, jd., 21 j. — H. van Handel, jm., 27 j., met R. Brandel, jd., 25 j. — A. F. Tenbolter, wedr., 39 j., met P. Leintjes, jd., 25 j. — G. J. Bartke, jm., 28 j., met M. C. Brinckman, jd., 25 j. — J. Legra, wedr., 39 j., met A. W. van Es, jd., 36 j. — J. van den Bergh, jm., 25 j., met A. E. Eschbach, jd., 22 j. — G. Oerlemans, jm., 38 j., met E. den Haan, jd., 29 j. — C. de Graaf, jm., 32 j., met A. H. van Wassenaar, jd., 36 j. — C. H. Witte, wedr., 55 j., met A. Yester, jd., 43 j. — C. Snyters, jm., 26 j., met W. J. Bekkers, jd., 31 j. — W. P. Sweetjes, jm., 26 j., met A. P. Vooyt, jd., 36 j. — L. Wiltz, jm., 30 j., met E. Ulijn, jd., 29 j. — J. Wechter Vis, jm., 28 j., met S. W. Versnel, jd., 25 j. — W. van Wijk, jm., 28 j., met A. C. van der Stok, jd., 30 j. — W. Corbet, jm., 22 j., met C. J. Blokzijl, jd., 26 j. — H. P. van Wijk, wedr., 25 j., met E. J. Schilting, jd., 30 j. — J. Willems, jm., 23 j., met B. de Blijker, jd., 26 j. — J. Akkersdijk, jm., 31 j., met M. Schimamer, jd., 27 j. — H. J. Beeselaar, jm., 21 j., met A. Schipper, jd., 22 j. — J. Stevens, jm., 40 j., met A. Hots, jd., 39 j. — J. van Mastenbroek, jm., 30 j., met A. D. Thoms, jd., 29 j. — E. Eikenaar, jm., 22 j., met J. H. Kreulen, jd., 29 j. — P. Tempels, wedr., 60 j., met M. T. Charlemon, jd., 37 j. — J. C. F. Nolet, wedr., 33 j., met M. C. H. Bamer, jd., 24 j. — K. H. Seeuwen, jm., 26 j., met A. M. Zaak, jd., 29 j. — H. Kremer, jm., 25 j., met G. Jocker, jd., 23 j. — W. J. T. Bruyn, jm., 27 j., met O. van Ballegoijen, jd., 23 j. — J. Mieg, wedr., 35 j., met M. C. Kimpel, jd., 25 j. — W. F. van Oosten-dorp, wedr., 36 j., met H. J. Schmidt, jd., 29 j. — E. Lazarus, m., 30 j., met D. Dorchala, jd., 19 j.

OPENBARE VRIJWILLIGE VERKOOPINGEN,
IN HET NOTARISHUIS TE ROTTERDAM,
Woensdag den 13 Mei:
Een Winkelhuis met Bovenwoning en Erve, aan de oostzijde van

den Schiedamschedijk, nabij de Leuvebruggesteeg, wijk 3, n.º 101. In trekgeld f 6450, daarboven f 500, verkocht.
Een Winkelhuis, met Bovenhuis en Erve, aan het Haagscheveer, wijk 6, n.º 487. In trekgeld f 5500, daarboven f 100, verkocht.
N.º 1. Een Huis, Bovenhuis, Open Plaats en Erven, aan de Groote Kipstraat, wijk 10, n.º 168. In trekgeld f 1825, daarboven f 200, verkocht.
N.º 2. Een Huis, Bovenkamers en Erve, aan de westzijde van de Korte Baanstraat, wijk 10, n.º 274. In trekgeld f 1675, daarboven f 110, verkocht.
N.º 1. Een Huis, Pakhuis en Erve, aan de noordszijde van den Houttuin, wijk 11, n.º 219. In trekgeld f 6200.
N.º 2. Een kamp Veeiland, aan de zuidsijde van 's Gravenweg, groot 1 B. 69 R. 68 E. In trekgeld f 2900.

Bezijsingen.

Nederland.

HELLEVOETSLUIS 13 mei. Gearriveerd *Sophia* (st.) v. Newport. — Vertrokken *Earl of Auckland* (st.) naar Londen. — Bij Goeree ligt inkomende *Penus*, de Gruchy, van Bahia; de wind N. W. — O.
BRIELLE 13 mei. Gearriveerd *Louise* (st.) van Grangemouth. — Vertrokken *Norfolk* (st.) n. Goole; *Swanland* (st.) n. Hull; *Prins van Oranje* (st.) n. Duinkerken; *Alert* (st.) naar Hull; *Concordia* (st.) n. Londen; *Neva*, Forrester, en *Juellerne*, Nilsen, beiden naar Newcastle; de wind N. W. — O.

MAASSLUIS 13 mei. Heden vertrokken *Strome*, H. Sneloorth, naar Sunderland; *Alida*, G. A. Valk, naar Harburg, en *Captain Cook*, D. Vaughan, naar Shields. — De gisteren vertrokken schepen zijn buiten gevaar; de wind kompasrood.

BROUWERSHAVEN 13 mei. (N., stil, later O.) Niets gepasseerd.

TEXEL 12 mei. Gearriveerd *Joseph Perrier* (st.) van Havre naar St. Petersburg (als bijlegger); *Hendrika Margaretha*, Spijken, van Stockholm; *Prouw Gristje*, Koope, v. Lubeck, en *Agnes*, Amsterdam, van Oosterrisoer; gisteren nog *Houthandel*, de Jonge, van Christian-sand. — Vertrokken *Drie Aurelia's*, G. Evertsz, naar Venetië; *Hamillity*, Wills, naar Newcastle, en *Preciosa*, Albers, n. Archangel; gisteren nog *Elizabeth*, Henderson, naar Sunderland.

TEXEL 13 mei. Vertrokken *Stad Enschede*, M. J. B. Noordhoek Hegt, naar Batavia.

VLIE 11 mei. (O. N. O.) Niets gepasseerd; gisteren nog vertrokken *Eendragt*, Monneke, naar Engeland.

Buitenlandsche Havens.

Aangekomen:

Te St. HELENA 13 maart *Dorothea Henriette*, Smilt, van Java naar Rotterdam (heeft den volgende dag de reis voortgezet). — Te ODESSA 26 april *Syane*, Zachariassen, van Amsterdam. — Te GIBRALTAR 28 april *Margaretha*, Beekhuis, van Harlingen; 30 dito *Zoemew*, Zwaal, van Venetië naar Antwerpen; 2 mei Rotterdam (st.) van Rotterdam n. Marseille. — Te DANTZIG 7 mei *Geertina*, Meijer, en *Hermanne Hendrika*, Plukte, beiden van Londen.

Te NAPELS 4 mei *Ondes* & *Johan*, van Groenenberg, v. Amst. — Te ANTWERPEN 11 mei *Maris*, Tjernerström, van Dordrecht. — Te FLENSBURG 9 mei *Jantina*, Joosten, v. Stettin. — Te STRAALSUND 2 mei *Haven*, Koning, van Lubeck (is den 5 dito n. Holland vertrokken); 8 mei *Froukje*, Faber, van Malmoe. — Te SWINEMUNDE 8 mei *Georgina Wubbin*, Helms, van Londen, *Elizabeth*, Bos, van Stettin, en *Nyverheid*, Kemper, van Rott. — Te COLBERGERMUNDE 1 mei *Antonia Francina*, Jansen, van Sunderland. — Te PILLAU 9 mei *Stella Maris*, Feijen, van Grangemouth, en *Twee Gezusters*, Alklog, v. Newcastle. — Te BOLDERAA 6 mei *Texel*, Hubert, v. Havre. — Te LANDSCRONA 5 mei *Elizabeth Mechellina*, Wessels, van Hartlepool. — Te KOPENHAGEN 9 mei *Bruno*, Fisser, v. Londen, *Onderaansing*, Bekkering, v. Zwolle, en *Adolf Eduard*, Teunema, van Sunderland.

Vertrokken:

Van MELBOURNE 1 maart *Californië*, de Wijn, naar Sydney. — Van SYRA vóór 8 mei *Everhardus*, de Boer, n. Konstantinopel. — Van GENOVA 7 mei *Berendius*, Pannetier, naar Lagenya. — Van BAYONNE 8 mei *Harmonie*, Kayser, naar Cardiff. — Van HAMBURG 11 mei *Prouw Margaretha*, Groenewold, naar Riga. — Van BERGEN 5 mei *Hoffnung*, Meislahn, naar Holland, en *Catharina Frederika*, Smilt, naar Rusland.

Van de TAFELBAAI (Kaap de Goede Hoop) 4 maart *Clio*, Wijn-malen, n. Amsterdam. — Van BORDEAUX 9 mei *Annegina Elina*, Kuiper, naar Cardiff. — Van DUINKERKEN 10 mei *Orbit*, Moon, naar Groningen.

INLADING: Te NEW-YORK 28 april H. *Willebrordus*, Timmermans, naar Amsterdam; *Kate Wheeler*, Grant, *Ocean Ranger*, Trewoary, *Mary Coe*, Avery, en *Eberhard Deltus*, Hohenholz, alle vier naar Rotterdam. — Te NAPELS 7 mei *Régina*, van Duinen, naar Antwerpen.

NEW-YORK 28 april. Het Bremer schip *Minerva*, kapit. E. Wiering, van Rotterdam komende, den 20 dezer bij Barnegat gestrand, zal geheel weg zijn; het ligt bij laag water hoog en droog. Men hoopt de lading te behouden, en is met lossen begonnen. Het volk is alhier aangekomen.

ELSENEUR gepasseerd 8 mei *Hendrika Gazina*, Pronk, van Stettin naar Leven; — 9 mei *Allice*, Bowadt, van Schiedam naar Libau; *Berendina Huges*, Bekkering, van Stettin naar Hull; *Castor*, de Jonge, en *Jenny*, van Wijk, beiden van Amsterdam, *Friendship*, Bakker, van Rotterdam, *Harmonie*, Doewes, *Neptunus*, Joosten, en *Geordina*, van der Wal, alle drie van Bergen, *Aldina Anna Susanna*, Schenk, *Geertje Dijkstra*, Fenenga, *Caspar de Robber*, van Slooten, *Philippus Cornelius*, Meeter, en *Hansina*, Meeter, alle vijf van Newcastle, alle elf naar St. Petersburg; *Gristje*, Ebes, naar Dantzig, en *Juffer Ellengda*, Brons, naar Nerva, beiden v. Bergen; *Boreas*, de Boer, van Newcastle naar Dantzig; *Cornelia*, Vos, van Liverpool naar Nerva, en *Jeanne Albert*, Malmard, van Riga naar Schiedam; — 10 mei *Hendrika*, Nieboer, van Bergen n. St. Petersburg.

NYBORG gepasseerd 7 mei *Fredroes Minda*, Hansen, van Straalsund naar Holland. — **TONNINGEN** gepasseerd 7 mei *Alida Adriana*, Felken, van Bremen naar Koningsbergen; *Ida*, Lukje, van Newcastle naar Friedrichsdr.; *Anna*, Hockstra, van Hartlepool n. Nykiöbing, en *Welyaart*, Suk, van Bremen naar Stettin; 8 mei *Pietronella Albedina*, Smedes, van Hamburg, en *Diederikina*, de Jonge, van Newcastle, beiden n. Haderleben, en *Jantina*, de Boer, v. Hamburg naar Dantzig.

Engeland.

Te Londen aangekomen 11 mei *Thames*, Ford, v. Rotterdam; — in lading *Jantina Gazina*, de Haan, n. Memel; — uitgeklaard *Lucia Hendrika*, Dekker, n. St. Petersburg. Te YARMOUTH 11 Fox, Klag, v. Harlingen. Te GOOLE 11 *Jacoba Gazina*, Schuur, van Groningen. Te STOCKTON 10 *Patriot*, Hayes, en *Jantje Eikema*, Elits, beiden v. Rott.; — verr. 11 *Argo*, Firth, n. Rotterdam. Te HARTLEPOOL 9 *Nicolaas*, Bych, v. Delfshaven; 10 *Hedwig & Thilda*, Anderson, v. Schiedam. Te SUNDERLAND 10 *Klaartje*, de Ruiter, v. Rott. Te SHIELDS 11 *Albedina*, Wilkens, *Geordina*, Leager, en *Catharina*, Willinga, alle drie v. Termonterzyl; *Jelina* v. Delfzijl, *Scipio*, Lovell, *Mercator*, van der Woude, *Olga*, Bruce, *Naylor*, Nelson, *Ceres*, Brandt, *Mercant Packet*, Thompson, *Mars*, Turnbull, en *Richard*, Schmiedberg, alle acht v. Schiedam, *Eendragt*, Munneke, van Harlingen, *N. R. Gazfabrik*, Hisschemöller, *Julle Sophie*, Strensen, en *Ruby*, Patterson, alle drie v. Rotterdam, *Titus*, Flaker, en *Ugie*, Pritchard, beiden van Dordrecht. Te WARKWORTH 10 *Zealons*, Hall, van Rotterdam. Te GRANGEMOUTH 10 *Jane Hughes*, Thompson, van Rotterdam, en *Janka Schuringa*, Brouwer, van Groningen. Te LEITH 9 *Let-me-alone*, Bammant, van Rott.; 10 *Baudina*, van der Gaast, v. Harlingen. Te BONESS 10 *Nautilus*, Rocket, v. Rotterdam. Te LIVERPOOL 11 *Jantina Jikkina*, Kieft, van Bordeaux; — in lading *Hermanne*, Eefting, n. St. Petersburg; — vertrokken 9 *Twee Gebroeders*, Brnbergen, en 12 *Alida Elizabeth*, Porjewijf, beiden naar Nerva. Van DUBLIN uitgeklaard 11 *Piolet*, Jackson, n. Rotterdam, en van GRIMSBY 11 *Nachina Lammochina*, Rijnberg, naar St. Petersburg.

Te CARDIFF gearriveerd 9 mei *Cornelia & Henriette*, van der Mey, v. Amst., en *Triton*, Nagel, v. Bordeaux. Ter reede v. PENARTH 10—11 mei *Equator*, Appel, v. Amst. PORTSMOUTH gepasseerd 9 mei *Alexander*, Barfred, van Amst. naar Konstantinopel.

